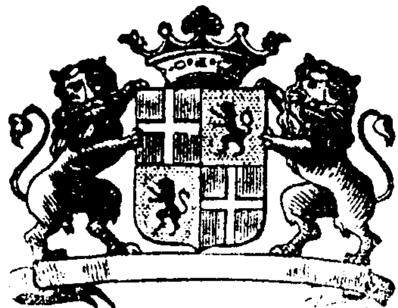
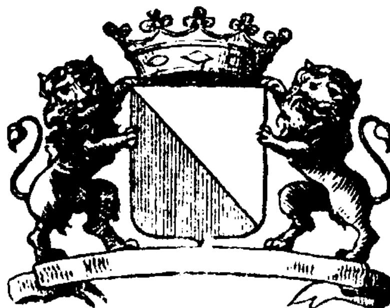
A°. 1856. N°. 176.

ZATURDAG 26 JULIJ

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

Bij deze COURANT behoort een BIJVOEGSEL.

De Gedeputeerde Staten van de provincie Utrecht,

Gelet op artikel 162 der provinciale wet,

Brengen ter kennis van de belanghebbenden, dat het uitvoerig en beredeneerd verslag over 1855, van den toestand der provincie, tegen betaling van *f* 1,— ter provinciale griffie algemeen verkrijgbaar is gesteld.

Utrecht, den 25 Julij 1856,

S. VAN HEEMSTRA, Voorzitter.

C. W. MOORREES, Secretaris.

KENNISGEVING.

Burgemeester en Wethouders der stad Utrecht,

Gelet op de bepaling van art. 219 der Gemeentewet;

Brengen ter algemeene kennis, dat de op heden aan den Raad aangeboden rekening van de ontvangsten en uitgaven der Gemeente over het dienstjaar 1855 ter Secretarie voor een ieder ter lezing is nedergelegd en verkrijgbaar gesteld.

Utrecht, den 24. Julij 1856.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,

N. P. J. KIEN.

Ter ordonnantie van dezelven,

H. G. RÖMER.

KENNISGEVING.

Burgemeester en Wethouders van Utrecht doen te weten, dat door den Raad dier Gemeente in zijne vergadering van 26 Junij 1856 is vastgesteld de volgende

VERORDENING op het marktwezen.

Algemeene bepalingen. Art. 1. Niemand mag goederen, waarvoor bij deze Verordening of bij openbare kennisgeving van Burgemeester en Wethouders eene bepaalde marktplaats wordt aangewezen, op eene andere openbare plaats ter verkoop uitstallen.

Art. 2. Niemand mag op eene marktplaats eene andere standplaats innemen, dan die hem volgens het lot of om eene andere reden door den Algemeenen Marktmeester of diens plaatsvervanger wordt aangewezen.

Art. 3. Bedorven of voor de gezondheid schadelijke waren moeten aan de Politie, op hare vordering, worden afgegeven.

Ziek vee of droesige paarden moeten, op aanzegging der Politie, van de markt verwijderd worden.

Art. 4. Niemand mag vóór markttijd waren, vee of paarden ter markt brengen of na markttijd aldaar laten staan.

Voor zooverre daarop bij deze Verordening geene uitzonderingen gemaakt zijn vangen alle markten aan:

Van 1 April tot 30 September, des morgens ten 6 ure.

Van 1 October tot 31 Maart, des morgens ten 7 ure.

Zij eindigen, behoudens gelijke uitzondering, des namiddags ten 2 ure.

Art. 5. Al wie met waren, vee of paarden ter markt komt, moet bij de uitstalling en plaatsing de publieke passage vrij laten, en zich ten opzigte van de wijze van plaatsing, uitstalling en aanbieding naar de bevelen van den Algemeenen Marktmeester of diens plaatsvervanger gedragen.

Art. 6. Alle gifte in geld, waren of andere voorwerpen aan de beambten bij de markten zijn verboden.

Art. 7. Alle markten, in deze Verordening op Zaturdag gesteld, worden gehouden op een door Burgemeester en Wethouders te bepalen dag, indien een algemeen erkende Christelijke feestdag op Zaturdag invalt.

Van de graanmarkt. Art. 8. De graanmarkt wordt gehouden des Zaturdags; voor allerlei granen, paarden- en duivenboonen op de Neude; voor zaden, boonen en erwten op de Hooge korenmarkt.

Art. 9. Ofschoon, krachtens art. 4, de waren op de graanmarkt reeds vroeger kunnen worden aangebragt, is het verboden op die markt vóór des morgens 8 ure te verkoopen.

Zij eindigt ten half 2 ure.

Art. 10. De wagens en paarden, waarmede graan of boonen op de Neude worden aangevoerd, mogen op dat plein blijven staan, mits op zoodanige plaats en wijze als door den Algemeenen Marktmeester, diens plaatsvervanger of de Politie wordt aangewezen.

Art. 11. Door den middendoorgang tusschen de zakken op de Neude mag niet gereden worden.

Van de aardappelenmarkt. Art. 12. Er is voor aardappelen dagelijks, met uitzondering der Zon- en algemeen erkende Christelijke feestdagen, eene landmarkt en eene watermarkt.

De landmarkt wordt gehouden met wagens op het Vreeburg in de rigting van den Schouwburg tot aan het logement *de Liggende Os*; met zakken en manden op het bestrate gedeelte langs den Schouwburg.

Gedurende de maanden Junij en Julij vangt de landmarkt aan des morgens ten 5 ure.

De watermarkt wordt gehouden aan de van Wijckskade en aan de Oudegracht oostzijde, tusschen de Geerte- en Volderbrug.

Uit de schepen mag ook buiten den gewonen markttijd verkocht worden.

Art. 13. Uit schepen mag niet verkocht worden dan aan de marktplaatsen.

Art. 14. Wagens met aardappelen, bestemd om verkocht te worden, mogen nergens elders stilstaan om te verkoopen en begeven zich hiertoe, op last van den Algemeenen Marktmeester of diens plaatsvervanger, onmiddelijk naar de marktplaats.

Van de boter- en eijerenmarkt. Art. 15. Boter en eijeren worden op de Bakker- en Smeebruggen des Zaturdags ter markt gebragt en wel de boter niet anders dan in vaten of in stukken.

Op de vaten moet de gewigtsinhoud voor elk zigtbaar uitgedrukt zijn.

De stukken moeten 1.00, 0.60, 0.50 of 0.25 pond wegen.

Art. 16. Er wordt op de markt eene afzonderlijke plaats aangewezen voor de *gewone* en voor de *weiboter*.

Art. 17. Er mogen niet meer dan twee vloten van gewone grootte naast elkander geplaatst worden. Is eene dier vloten uitverkocht, dan mag zij door eene volle vloot vervangen worden. Naast de vloten mag niet dan één mandje eijeren geplaatst worden.

Art. 18. De Algemeene Marktmeester en zijn plaatsvervanger zijn bevoegd het gewigt der ter markt gebragte boter te constateren, als ook te onderzoeken of er zich schadelijke bestanddeelen in bevinden.

Van de fruitmarkt. Art. 19. De fruitmarkt wordt dagelijks, met uitzondering der Zon- en algemeen erkende Christelijke feestdagen, gehouden op de Ganzenmarkt.

Art. 20. De aanvang dezer markt is:

Van 1 April	tot ult. Mei	des morgens ten	5	ure.
„ 1 Junij	„ „ Julij	„ „ „	4	„
„ 1 Augustus	„ „ October	„ „ „	5	„
„ 1 November	„ „ Maart	„ „ „	7	„

Art. 21. De kersenmarkt wordt ook des Zondags gehouden, maar is dan ten 7 ure afgeloopen.

Art. 22. Wagens, waarmede fruit ter markt wordt gebragt, worden terstond ontladen en begeven zich naar standplaats door den Algemeenen Marktmeester, diens plaatsvervanger of de Politie aan te wijzen.

Alleen wagens met kersen mogen hunne vracht inhouden en op de marktplaats blijven zoolang hunne vracht niet is verkocht.

Art. 23. Wanneer de verkooper van kersen verkiest zijne ter markt gebragte kersen te doen afslaan, moet hij gedoogen, dat door den Algemeenen Marktmeester of diens plaatsvervanger een of meer bennen voorzigtig worden uitgestort.

Art. 24. Niemand mag den afslager tegenspreken of hinderen gedurende den afslag.

Art. 25 De kooper is verpligt met luider stemme *mijn* te roepen. Het staat den afslager vrij, bij gelijk *mijnen* andermaal af te slaan. Geen mijnen is geldig dan na de derde aanbieding.

Koopers zijn gehouden dadelijk te betalen.

Van de groentemarkt. Art. 26. De groentemarkt wordt dagelijks, met uitzondering der Zon- en algemeen erkende Christelijke feestdagen, gehouden op het plein aan de Weerdbarrière, op het plein buiten de Tolsteegbarrière, en op de Marieplaats en vangt aan:

Van 1. April tot 31 October, des morgens ten 6 ure.

„ 1. November „ 31 Maart, „ „ „ 8 „

Het einde is steeds ten 11 ure; behalve van die op de Marieplaats, welke tot des namiddags 6 ure duurt.

Art. 27. Het rondrijden der groentewagens aan de huizen mag alleen tot 12 ure des middags plaats hebben.

Van de houtmarkt. Art. 28. Er is voor hout eene landmarkt en eene watermarkt.

De landmarkt wordt gehouden dagelijks, met uitzondering der Zon- en algemeen erkende Christelijke feestdagen, op het Vreeburg in de rigting van den Schouwburg naar de Catharijnestraat.

De Watermarkt wordt voor de dusgenaamde Krommerijnders en dergelijke kleine vaartuigen, gehouden aan de Oudegracht oost- en westzijde tusschen de Tolsteeg- en Volderbruggen en aan de westzijde tusschen de Jacobi- en Zandbruggen, op Dingsdag en Donderdag tot des voormiddags 10 ure.

Groote vaartuigen, als ook de genoemde, die hunne ladingen ten 10 ure niet hebben uitverkocht, kunnen eene ligplaats aan de van Wykskade innemen en aldaar verblijven tot hunne lading is uitverkocht.

Art. 29. Het geloste hout mag op geene publieke stoepen of steigers worden nedergelegd.

Het wordt op de werven zoo digt mogelijk aan den waterkant geplaatst, terwijl daar achter minstens twee el ruimte wordt opengelaten.

Art. 30 Het hout moet één uur na den markttijd van de werven verwijderd zijn.

Van de markten voor levend vee. Art. 31. De veemarkten worden gehouden des Zaturdags: voor runderen, nuchtere kalveren, schapen en lammeren op het Vreeburg, voor varkens op de Varkenmarkt.

Art. 32. Al het ter markt aangevoerde rundvee zal aan de kettingen vastgehouden worden; het zal daarbinnen niet losloopen.

Art. 33. Ter markt aangevoerde paarden zullen niet in de straten of stegen geplaatst worden.

Art. 34. Schapen en lammeren zullen in de hokken blijven; biggen in de manden of kooijen.

Art. 35. Wie zijn vee zonder hokken, manden of kooijen ter markt brengt zal gebruik kunnen maken van die, welke van Stadswege worden gereed gehouden.

Art. 36. Wagens met varkens rijden door de korte Viesteeg naar de Varkenmarkt, tot bij den ketting.

De varkens worden dadelijk afgeladen; de ledige wagens keeren terstond naar het Vreeburg terug.

Art. 37. Magere varkens, zeugen en beeren blijven afgezonderd van de vette varkens.

Art. 38. De aanvoerder van vee zal tot het verwerken van hetzelve kunnen gebruik maken van personen, door het stedelijk Bestuur daartoe aangewezen, die door een uiterlijk teeken kenbaar zijn.

Van de Vleeschmarkt. Art. 39. De vleeschmarkt wordt des Zaturdags, gehouden op de Marieplaats en vangt aan:

Van 1. April tot 30. September, des morgens ten 8 ure.

Van 1. October tot 31 Maart, des morgens ten half 9 ure.

Het einde is steeds ten 4 ure.

Art. 40. Elk, die verlangt voor te staan, moet daarvan aangifte doen aan den Algemeenen Marktmeester of dienst plaatsvervanger, Vrijdag vóór 12 ure. Hem wordt dan eene bank of kraam aangewezen.

Art. 41. Hij gebruikt die bank of kraam zelf.

Art. 42. Elk mag vóór zijn eigene bank of kraam het vleesch ophangen, dat hij ter verkoop aanbiedt, maar niet elders. Elk mag alleen de zich daarvóór bevindende koopers aanroepen.

Art. 43. Geen gehakt vleesch mag ter markt gebragt worden. Het vleesch mag alleen op de markt gehakt worden.

Art. 44. Keuring van al het aangevoerde vleesch geschiedt door eenen beëedigden Keurmeester, bijgestaan door den Algemeenen Marktmeester of diens plaatsvervanger.

Met het bedorven of voor de gezondheid schadelijk vleesch wordt gehandeld, overeenkomstig art. 3 dezer Verordening.

Het afgekeurde, maar voor de gezondheid onschadelijke vleesch wordt onmiddelijk afgehouwen in stukken van 1, 2 en 3 pond, en kan in eene bijzondere kraam ter verkoop worden aangeboden. Deze zal van een bord voorzien zijn, waarop voor elk duidelijk leesbaar staat uitgedrukt: *vleesch voor de gewone markt niet goedgekeurd, maar voor de gezondheid onschadelijk bevonden.*

Art. 45. Alle vervoermiddelen, waarmede vleesch ter markt is aangevoerd, moeten, na de aflading, terstond verwijderd worden of naar zoodanige standplaats overgebragt, als door den Algemeenen Marktmeester, diens plaatsvervanger of de Politie zal worden aangewezen.

Van de vischmarkt. Art. 46. De gewone uren van den afslag zijn:

Van 1 April tot 31 Octob., des morgens ten 8 en 9½ ure.

„ 1 Nov. „ 31 Maart, „ „ „ 8½, 9½ „

en verder de zoodanige als van wege Burgemeester en Wethouders worden bepaald.

Art. 47. Geen visch mag aan den afslag of elders te koop worden aangeboden dan na voorafgaande keuring door den Keurmeester of diens plaatsvervanger.

Art. 48. Elk, die van buiten de Stad ongekeurden visch aanvoert, dien bij niet op den afslag aanbrengt, moet zich, alvorens dien ter verkoop aan te bieden, naar den Keurmeester begeven, om dien te laten keuren.

Van buiten aangevoerde gedroogde visch is aan dezelfde keuring onderworpen.

Art. 49. Gekeurde visch mag den volgenden dag niet dan na wedergekeurd te zijn ter verkoop worden aangeboden.

Art. 50 De Keurmeester geeft van elke keuring een bewijs af, 't welk de verkoopers altijd bij zich moeten hebben, en aan den Algemeenen Marktmeester, diens plaatsvervanger of de Politie op de eerste aanvrage moeten vertoonen.

Art. 51. Afgekeurde visch wordt aan de Politie afgegeven en door deze terstond in stukken gehakt en weggevoerd.

Art. 52. Gedurende den afslag blijft het publiek buiten het afschutsel. Alleen gepatenteerde vischkoopers mogen daar binnen komen.

Overigens gelden bij den afslag de bepalingen van art. 24 en 25.

Art. 53. Geen visch van den afslag, de botmarkt of elders afkomstig, mag op de Kalisbrug worden uitgestald of ter verkoop aangeboden.

Alleen gepatenteerde vischkoopers, die niet aan de vischmarkt wonen, mogen, op plaatsen hun daartoe door den Algemeenen Marktmeester of diens plaatsvervanger onder de galerij aan te wijzen, ter verkoop van verschen visch voorstaan.

Art. 54. Vischschoonmaaksters mogen den visch, van den afslag afkomstig, op de Kalisbrug schoonmaken, op plaatsen door den Algemeenen Marktmeester of diens plaatsvervanger hiertoe aan te wijzen.

Zij leveren hare standplaatsen behoorlijk gereinigd op en mogen afval en vuil niet anders verzamelen dan in tobben.

Van de botmarkt. Art. 55. De botmarkt wordt dagelijks, behalve op Zon- en algemeen erkende Christelijke feestdagen, gehouden op het Buurkerkhof en vangt aan

van 1 April tot 30 Septemb., des morgens ten 7 ure.

„ 1 Octob. „ 31 Maart, „ „ „ 8 „

Art. 56. De verkoopers van bot mogen hunne karren niet openen dan na het innemen der standplaats, hun ten overstaan van den Algemeenen Marktmeester of diens

plaatsvervanger, volgens het lot aangewezen.

Onmiddelijk daarop moeten zij hun visch laten keuren.

Art. 57. Zij die na de loting komen, moeten met hunne karren in volgorde achterstaan.

Kleine vischverkoopers, die met visch, herkomstig van de botmarkt, wenschen voor te staan, worden geplaatst achter de laatste kar.

Art. 58. Het ruilen van plaatsen en het overbrengen van visch op de karren van anderen is verboden.

Art. 59. Zij, die hunne karren niet zelve op de hun aangewezen plaats willen brengen, kunnen zich hiertoe bedienen van daartoe door het stedelijk Bestuur aangewezen personen, die door een uiterlijk teeken kenbaar zijn.

Art. 60. Alle karren worden ten 1½ ure opgepakt daar de markt ten 2 ure geheel moet zijn opgeruimd.

Art. 61. Vischschoonmaaksters mogen niet later werken dan tot 1½ ure en alleen op de plaatsen, haar door den Algemeenen Marktmeester of diens plaatsvervanger aangewezen. Zij leveren hare standplaatsen behoorlijk gereinigd op en mogen afval en vuil niet anders verzamelen dan in tobben.

Art. 62. Met allen op deze markt afgekeurden visch wordt gehandeld overeenkomstig het bepaalde in art. 51 dezer Verordening.

Van andere markten. Art. 63. Alle de in deze Verordening niet uitdrukkelijk genoemde markten, als daar zijn de Bezemmarkt, Bloemmarkt, Boommarkt, Knollenmarkt, Kaasmarkt, de markt voor pluimgedierte, wild enz., de Pottenmarkt, oude Kleedermarkt en oud IJzermarkt worden gehouden op zoodanige plaatsen, als daartoe door Burgemeester en Wethouders worden aangewezen.

Art. 64. Al de in het vorig artikel genoemde markten worden gehouden des Zaturdags.

Alleen de knollenmarkt wordt dagelijks gehouden met uitzondering der Zon- en algemeen erkende Christelijke feestdagen.

Art. 65. De bloemmarkt eindigt ten 4 ure.

Art. 66. De overtreding van de artikelen 4 alinea 1. 9, 11, 17, 23, 24, 25, 27, 29, 30, 32, 33, 34, 36, 37, 40, 41, 42, 43, 50, 52, 54, 58, 60 en 61 wordt gestraft met eene geldboete van *één* tot *drie* gulden.

De overtreding van de artikelen 6, 15, 47, 48, 49, 56 en 57 wordt gestraft met eene geldboete van *één* tot *zes* gulden of gevangenis van *één* dag.

De overtreding van de artikelen 1, 2, 3, 5, 10, 13, 14, 22, 45, 51, 53 en 62 wordt gestraft met eene geldboete van *één* tot *negen* gulden of gevangenis van *één* tot *twee* dagen.

Art. 67. Onverminderd de bepaling van art 11 van het Wetboek van strafvordering zijn ook de Algemeen Marktmeester en zijn plaatsvervanger belast met het opsporen van de overtredingen dezer Verordening.

Aldus vastgesteld in eene openbare vergadering van den Raad, gehouden op heden den 26. Junij 1856.

De Burgemeester N. P. J. KIEN,

De Secretaris H. G. RÖMER.

Zijnde deze verordening aan de Gedeputeerde Staten van Utrecht volgens hun berigt van den 15 Julij 1856 in afschrift medegedeeld.

En is hiervan afkondiging geschied, waar het behoort, den 25 Julij 1856.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,

N. P. J. KIEN.

Ter ordonnantie van dezelven,

H. G. RÖMER.

UTRECHT 26 Julij.

Sinds de mededeeling, gisteren per telegraaf door ons over Parijs ontvangen, is er uit Spanje geen nieuws. Er is uit gebleken, dat de tegenstand nog eenigen tijd kan duren, indien althans de partijen niet tot eene schikking komen, waartoe, naar men zegt, *Espartero* ook moet werkzaam wezen. Reeds geven de opstandelingen, onder gen. *Falcon*, goeden wil te kennen; althans eene nieuwe proklamatie, door hen uitgevaardigd, is vrij gematigd. Alleen blijven zij aandringen op het behoud van den staat van zaken in 1854 verwonnen, en verlangen zij *Espartero* als hoofd van het ministerie. — Ook van de zijde der regering wil men gematigdheid, ofschoon er volgens sommigen reeds verschil moet bestaan in den ministerraad, en *O'Donnell* minder doordrongen schijnt te zijn van de noodzakelijkheid van het handhaven van alle vrijheden. — Door het doen van inwilligingen aan de geestelijkheid en het herstellen van de goede betrekking met Rome schijnt het Kabinet inmiddels zich nieuwen steun te willen verschaffen, en een steun, die in Spanje niet te verwerpen is.

Wat den opstand betreft: Figuières heeft zich nog niet aangesloten; wegens de bijzondere sterkte der vesting ware die aansluiting anders van belang. — *Almetler* hield er in 1844 een half jaar stand tegen de regeringstroepen en trok er slechts bij kapitulatie uit. — Saragossa zal men gaan belegeren, naar men zegt; de regering heeft echter niet veel troepen beschikbaar, want ze moet de plaatsen, die pas tot rust zijn gebragt, bezet houden, en heeft *Falcon* over 20 à 30,000 man te beschikken, dan zal men hem misschien niet zoo dadelijk kunnen bedwingen. De berigten uit Spanje blijft men dan ook belangstellend te gemoet zien; in zake van oproer is Spanje vooral een land van onverwachte uitkomsten. — De laatste berigten uit Madrid geven te kennen, dat alleen de troepen er 1,764 man zouden verloren hebben, aan dooden en gekwetsten. — Te Barcelona zouden van beide kanten 1500 à 2000 man gevallen zijn.

Niet onopgemerkt wordt het gelaten, dat, terwijl de Britsche gezant lord *Howden* met spoed naar Madrid moet terugkeeren, men berigt, dat de Fransche gezant *de Turgot*, die zeer *O'Donnell's* gezind is, met verlof Madrid voor eenigen tijd zal verlaten.

Terwijl Spanje met Rome den weg van inwilligingen wil betreden, trekt de Zwits. bondsvergadering voor Tessyn en Graauwbunderland partij in hunne verschillen met Rome. Men wil, dat die kantons bevrijd worden van hunne afhankelijkheid van den bisschop van Como.

— Z. M. de Koning heeft tot ontv. der dir. belast. en akz. te Harderwijk, benoemd den heer *W. C. Heufke Kanselaar*, en te Raalte den heer *J. C. Temminck.* Op verzoek is eervol ontslag verleend aan den heer *R. Valkis*, als ontvanger te Ophemert, en de ontv. *J. Stam Jz.* van Beusichem derwaarts verplaatst, terwijl als ontv. te Beusichem is benoemd de heer *G. J. Naber.*

Z. M. heeft, op verzoek, pensioen verleend aan den majoor *R. F. Verschoor van Nisse*, van het 3. reg. vesting artillerie, met toekenning van den rang van luit.-kolonel.

Z. M. heeft bij het 1. reg. vest. artill. tot 1. luits. benoemd jhr. *H. J. P. v. d. Wijck* en *P. A. H. G. Thesingh;* — bij het 2. reg. *L. G. Berends* en *A. J. F. Egter;* — bij het 3. reg. tot maj. *A. H. Drijfhout van Hooff.*

:— Z. K. K. H. de aartshertog van Oostenrijk vertrekt heden uit de residentie. Z. Exc. de baron *v. Doblhoff*, buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister van Z. M. den keizer van Oostenrijk bij het Ned. hof, zal Z. K. K. H. tot Antwerpen vergezellen.

— De *Staats-Courant* meldt, dat heden aan Z. E. den heer mr. *J. J. L. van der Brugghen*, minister van Justitie, een brief is bezorgd, met het postmerk van Nijmegen, welke, met lak gekachetteerd, onder weg geopend is geworden, en naar luid der verklaring van den postdirekteur te 's Gravenhage, den heer *J. Pols*, geheel open, in het paket van den Rijnspoorweg aldaar is ontvangen. Genoemde minister, verlangende, dat het geheim van de post op de meest opregte en krachtige wijs, zonder eenige de minste uitzondering, worde bewaard, heeft een zeer gestreng onderzoek bevolen.

*— Door verschillende bladen en ook door ons is berigt, dat aan den kapt. t./z. *Escher* het kommando zou worden opgedragen van het stoomschip, dat Z. K. H. prins *Frederik* naar Petersburg zou overbrengen. De heer *Escher* is echter reeds geruimen tijd bevelhebber van de stoomkorvet **prinses Amalia**, en dat vaartuig zal den prins waarschijnlijk overvoeren. Een ander stoomvaartuig moet voor dit oogenblik niet beschikbaar wezen.

* - Met den 5. Augustus aanstaande zal ZM. stoomschip **Curaçao** buiten dienst worden gesteld en het Etat major op non-aktiviteit worden gebragt.

Het transportschip **Merwede** zal binnen kort naar de Oost-Indiën vertrekken en derwaarts overbrengen het ijzeren stoomschip **Madura**, hetwelk uiteengenomen in het transportschip geladen wordt, om op Java weder ineengezet te worden.

*— Uit een berigt uit Curaçao, van den 23. Junij, vernemen wij, dat de heer Mr. *J. Schotborgh Hz.*, gouvernements sekretaris van Curaçao, die van wege ons gouvernement belast was met eene diplomatieke zending bij de Republiek Venezuela, ter vereffening van de verschillen met dat land nopens de verdrijving der Israëlieten, onderdanen van Nederland, uit Coro, en nopens den eigendom van het Aves-eiland, te Caracas overleden is. Hij was een kundig man, die zijne studien te Utrecht had voltooid, en thans zijne zending te Venezuela zoodanig had vervuld, dat die verschillen in der minne schenen vereffend te zullen worden, zoodat er geene verdere botsingen ten nadeele van onzen handel met dien staat te vreezen moeten zijn. De Staat verliest in den heer *Schotborgh* een bekwaam ambtenaar en zijne echtgenoot te Curaçao een liefderijken huisvader.

— Op 23 dezer is door den kapt.-luit. ter zee *J. J. van der Moore* en de luitenants ter zee der 1. klasse *P. A. Matthijsen* en *L. G. Brocx* aan den vice-admiraal *E. G. van der Plaat*, laatstelijk kommandant van 's Konings zeemagt in Oost Indië, thans te Amsterdam verblijf houdende, uit naam der officieren, die onder de bevelen van Z. Exc. in Indie gediend hebben, als blijk van hoogachtig en erkentelijkheid een aandenken in zilver opgedragen. Het bestaat uit een schenkblad, waarop onder een toepasselijk opschrift de namen gegraveerd zijn van ten minste 125 zee-officieren, die deze hulde hunnen voormaligen chef bewijzen, en munt overigens uit door eene sierlijkheid van vorm en zamenstelling en eene uitvoering, die den vervaardiger, den heer *J. M. van Kempen* te Utrecht, zeer tot eere strekt.

*— Met den 20. dezer is de 1. off. aan boord van Z. M. fregat **de Ruijter**, baron *van der Capellen* op non-aktiviteit geplaatst en vervangen door den kapt.-luit. ter zee *Zwaanshals.*

— Zr. Ms. stoomjagt **de Leeuw** is in den morgen van den 24 vroegtijdig van Hellevoetsluis naar Rotterdam vertrokken, om tegen den middag daar gereed te liggen. Naar men verneemt zouden eenige hoog geplaatste personen met dat jagt eene reis doen op den Rijn. *A. C.*

— De Prov. Staten van Utrecht hebben in hunne zittingen van Woensdag en Donderdag jl. de ontwerp-reglementen voor het groot waterschap van Woerden en voor het nieuw op te rigten waterschap der Geldersche vallei aangenomen.

— De Prov. Staten van Zuid-Holland hebben in hunne zitting van gister de beraadslagingen voortgezet en ten einde gebragt over het ontwerp-algemeen reglement voor de polders in die provincie. Na behandeling der artt. is het geheele ontwerp in omvraag gebragt en aangenomen met 40 tegen 6 stemmen.

Gister is in de zitting der Prov. Staten van Zuid-Holland besloten, om, met betrekking tot het nader voorstel van ged. staten van Utrecht, tot uitsluiting van den polder Vliet, uit het hoogheemraadschap van den Lekdijk Benedendams en van den IJsseldam, aan die staten te kennen te geven, dat de vergadering der staten van Zuid-Holland bij haar besluit van den 10den dezer blijft volharden en niet kan treden in het voorstel tot uitsluiting van den polder Vliet.

De Vergadering heeft daarna de begrootingen aangenomen, en is, na bepaald te hebben, dat de zaak van het reglement voor het hoogheemraadschap van Woerden, van welks aanneming door de Staten van Utrecht het berigt was ontvangen, tot de najaarszitting aan te houden, daarop door den kommissaris de zomervergadering gesloten.

*— Op gister werd alhier de elfde vergadering van de Vereeniging voor de Flora van Nederland en zijne overzeesche bezittingen gehouden in het gebouw voor Kunsten en Wetenschappen; uit het aldaar verhandelde, waarvan later als naar gewoonte het verslag zal worden geplaatst in de Algemeene Konst- en Letterbode, bleek wederom, hoezeer de kennis der planten van ons vaderland en zijne overzeesche bezittingen door deze vereeniging in het afgeloopen jaar is bevorderd. — De volgende vergadering zal gehouden worden te Zwolle en tot honorair-president is benoemd Dr. *S. P. Kros.*

— De Nederlandsche Maatschappij ter Bevordering van Nijverheid heeft in hare algemeene vergadering, op 15. en 17. Julij jl. te Haarlem gehouden, de eerste gouden en zilveren medaille toegekend aan de te Delft, onder beheer van den heer *H. P. van der Mandele*, bestaande fabriek van inlandsche glacé-handschoenen.

— Onafgebroken zet de Synode hare vele werkzaamheden voort. In hare laatste zittingen heeft zij kennis genomen: van 't geen door de Synodale Kommissie, met opzigt tot het onderwijs, was verrigt; van de uitspraken in kassatie, door genoemde Kommissie gedaan; van mededeelingen betrekkelijk het handhaven der Protestantsche regten, tegenover de aanmatiging van R. Katholijke besturen; van de overplaatsing, niet afstaan, des Synodalen archiefs in het gebouw van 's Rijks archief; van den staat (uitwendigen) der Nederlandsche Hervormde Kerk, volgens het overzigt der Synodale Kommissie.

Zij wijdde voorts, in onderscheidene zittingen, hare

aandacht en zorg: aan de behandeling van een meer billijk kontrakt met de uitgevers van het Kerkelijk orgaan; aan de behandeling der godsdienstige belangen van het gesticht *Meerenberg*, en die onzer zeevarenden, vooral ter koopvaardij. Zij heeft bevestigend geantwoord op het eerste lid der vraag: of Kerkbesturen van minderen rang regtstreeks adressen mogen inzenden aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal, — of dat zulks door tusschenkomst der hoogere besturen moet geschieden.

Verschillende rapporten kwamen achtervolgens ter tafel, werden besproken en, met of zonder wijziging, goedgekeurd.

Eindelijk is de Synode begonnen met het reglementeeren; en wel het eerst met het koncept-reglement op de algemeene Weduwen-beurs, 't welk is besproken, geamendeerd, goedgekeurd. Vervolgens met het reglement op de kerkeraden. Een uitvoerig rapport over dit reglement is eerst besproken; daarna zijn vele amendementen in beraadslaging gebragt, en eindelijk is het, met aanwijzing van eenige punten ter nadere redaktie, aangenomen.

Nog heeft de Synode in hare zitting van den 23. dezer, tot leden der Synodale kommissie benoemd: *M. M. Schim van der Loeff*, pred. te 's Hertogenbosch, en tot diens sekr. *G. Bruna*, pred. te Hasselt; mr. *H. O. Feith*, te Groningen, en tot sekr. mr. *J. H. de Sitter*, te Sneek.

Het reglementeeren zal de Synode nog geruimen tijd bezig houden. Het einde der zittingen is wel te zien, maar laat zich nog niet naauwkeurig bepalen.

— Omtrent de te Amsterdam te houden feesten, te vieren bij gelegenheid der onthulling van het monument aan den volksgeest van 1830 en 1831 gewijd, wordt o. a. 't volgende medegedeeld:

Maandag 25 Augustus zullen de verschillende afdeelingen met hare banieren in het Park afgewacht worden door de Amsterdamsche afdeeling. Kleeding zwart met zwarten das en ordeteekenen. — Dien dag zal er een diner plaats hebben, à *f* 2.50 de persoon, waaronder begrepen is het genot eener gratis-voorstelling in den schouwburg. Men kan ook, enkel voor de bijwoning der representatie in den schouwburg, tegen *f* 1 deel nemen.

Dingsdag, 26 Augustus. Afloopen van het klipperschip.

Woensdag, 27 Augustus. Onthulling van het monument. Groot diner, à *f* 10 de persoon. — Des avonds bal à *f* 5 de persoon.

— Door inwoners van Nijmegen is een adres opgesteld, om den koning aan te bieden, waarin bij Z. M. onderdaniglijk wordt aangedrongen op de opheffing van Nijmegen als vesting.

*** In geen jaren heeft men in Drenthe zoo weinig bedrijvigheid in de scheepvaart als thans opgemerkt; op het Drentsche kanaal en de hoofdvaart, alwaar anders zulke buitengewone drukte heerscht, wegens den grooten afvoer van turf, merkt men tegenwoordig betrekkelijk weinig schepen op; de oorzaak daarvan is gelegen in den weinigen voorraad turf, die ter verscheping geschikt is; het veelal regenachtige weder bij weinig warmte, heeft den nieuw gegraven turf niet genoegzaam doen droogen, terwijl de oude turf reeds meest overal is opgeraakt, zoodat een sterk droogend weder zeer gewenscht en noodzakelijk is voor dit belangrijk artikel. — De prijs van goeden scheepsturf is dan ook buitengewoon hoog.

— Zondag zullen o. a. de preekbeurten vervullen in de Wale kerk de kand. *Snellebrand*, in de Luth. Ds. *Barbiers* van Gouda, in de Remonstr. Ds. *v. Oorde* van Haarlem. Ten $1/2$7 ure zal er Eng. Episk. dienst zijn.

— Sedert eenigen tijd bevindt zich te Rotterdam de beroemde virtuoos *Alexander Winterberger* uit Weimar, met het voornemen, zich op eenige plaatsen van ons vaderland te laten hooren. Dingsdag 29 Julij zullen ook Utrechts inwoners gelegenheid hebben, dit reeds zoo gunstig bekend talent te bewonderen, en we gelooven onzen lezers geen ondienst te doen, wanneer we aangaande hem eenige bijzonderheden mededeelen. *Winterberger* had zich hoofdzakelijk onder *Liszt* reeds tot een uitmuntend klavierspeler gevormd, toen hij, meer en meer bezield met eene bijzondere voorliefde voor het orgel, besloot zijne krachten geheel aan dit instrument te wijden. Uit Berlijn, waar hij 't theoretisch onderwijs van prof. *Marx* had bijgewoond, teruggekeerd, legde hij zich met zulk een ijver op zijn lievelings instrument toe, dat men hem, met het volste regt, den prijs kan toekennen boven de organisten der oude school, zoowel wat de kalmte, zekerheid en energie van zijn spel, als de vaardigheid, techniek zijner vingeren betreft. De snelheid en duidelijkheid zijner trillers, de eenheid van uitvoering bij de ingewikkelste rijthmische figuren voor 't pedaal zijn even voorbeeldeloos, als de vastheid en degelijkheid van zijn aanslag op de manualen.

Wie zijne voordragt van de fantastische bewerking van 't choraal: *ad nos ad salutarem undam* (*Liszt*) heeft gehoord, zal erkennen, dat die tot het meest buitengewone behoort, wat ooit op het orgel is ten gehoore gebragt. Aan de soms geheel nieuwe altijd uitmuntend aangebragte effekten, in deze wondervolle kompositie, weet hij zulk eene bewonderswaardige kracht en uitdrukking te geven, dat men niet twijfelen kan, of de bedoeling van den komponist wordt volkomen door hem weergegeven.

En dien lof kunnen we eveneens toezwaaijen aan de overige stukken van zijn uitgebreid repertoire, aan de schoone orgelkompositiën van *Bach*, *Mendelssohn* enz. We willen echter 't oordeel van 't publiek niet vooruit loopen, maar verwachten van 't kunstminnend Utrecht een talrijk gehoor, voor een zoo zeldzaam genie. D.

— Zeilklaar te Nieuwediep Christina Agatha kapt. *Esink*, naar Batavia; de Javaan, kapt. *Eylers*, naar Suriname; Cuba, kapt. *Zeilemaker* naar Saramacca.

WATERHOOGTE.

Arnhem 25 *Julij*. 2.08 El; + AP. 9,03. Gew. 4 d. *Keulen*, 24 „ 10 v. 0 d. (9 v. 8 d. Rijnl.) Gew. $2^1/_2$ d. Rijnl.

RUSLAND.

PETERSBURG 19 Julij.

Bij de reorganisatie der vloot, zijn benoemd de vice-admiraal *Schantz* tot kommandant der 1. divisie, de vice-admiraal *Mitkow* der 2. divisie en de vice-admiraal *Rumianzoff* der 3. divisie. De 1. en 2. divisiën zijn ieder uit 3, en de 3. divisie uit 4 brigaden te zamen gesteld. Voorts is eene kommissie benoemd, die het materiaal der keizerlijke vloot zorgvuldig zal onderzoeken en verbeteren.

Negen schepen, die bij het bombardement van Sweaborg belangrijk zijn beschadigd, zijn niet geschikt voor de zeedienst verklaard en zullen voor de havendienst gebruikt worden. Op de werven der keizerlijke marine heerscht veel drukte, daar vele nieuwe schepen worden gebouwd.

Een Fransch gezelschap heeft de vergunning bekomen, om, bij gelegenheid der krooning een grooten Bazar voor kunst-luxe en industrie-voorwerpen op de groote markt te Moskou op te rigten, in verband met een groot spijs- en koffij-huis. Dit gebouw zal geheel van glas worden gebouwd: de zijvleugels zullen eveneens als het dak van glas worden vervaardigd. De niet verkochte waren zullen tegen terug betaling der tollen weder kunnen uitgevoerd worden.

De stad Rzijszezow, aan den Dnieper, in Polen, is door eenen brand geheel in de asch gelegd.

SPANJE.

MADRID, 19 Julij.

De kapt. gen. heeft een nieuw besluit uitgevaardigd, krachtens hetwelk ieder bij wien wapenen of ammunitie gevonden wordt, zes uren na zijne arrestatie gefusilleerd zal worden, en de burgerlijke gouverneur heeft alle redakteurs van dagbladen verzocht geene valsche tijdingen te verspreiden, welke de gemoederen kunnen in beweging brengen, om de regering niet tot onderdrukkende maatregelen tegen de pers te noodzaken, terwijl de minister van finantiën eene cirkulaire heeft uitgevaardigd, verklarende dat het ministerie de desamortisatie-wet met kracht zal doen uitvoeren.

De heer *Coello*, redakteur van de *Epoca*, heeft het ondersekretariaat van het minist. van binnenl. zaken niet aangenomen.

De jongste zitting der Kortes, waarvan wij reeds dezer dagen een kort verslag mededeelden, heeft geduurd van 14 Julij ten 4 ure in den namiddag tot den volgenden morgen 11 ure. De hertog der Overwinning heeft, zegt men, twee geheime zittingen bijgewoond, waarin kwestie is geweest van de afkondiging der abdikatie van de koningin en van de instelling van het regentschap.

De *Gaceta* van gisteren bevat een besluit waarbij de staat van beleg der hoofdstad wordt opgeheven. Intusschen blijft de regering noodige maatregelen van voorzorg in stand houden, dat te meer noodig schijnt als 't waar is, wat sommigen beweren, dat Alicante, Jaen, Malaga en andere punten van het zuiden, zich tegen de regering hebben verklaard.

De *Gaceta* spreekt in haar nummer van gisteren voor het eerst van den opstand te Saragossa, in eene korrespondentie van den 15., waarin het reeds bekende besluit van verzet der junta gewaagd wordt.

De *Epoca* bevat de proklamatie dezer junta ten gunste van *Espartero* en laat hierop de volgende tijdingen volgen:

In de stad Saragossa heerschte weinig geestdrift, en onderscheidene steden der prov. waren het op verre na met die hoofdstad niet eens. De artillerie bleef in hare positiën, vast besloten, slechts aan de bevelen der regering te gehoorzamen. Volgens de jongste tijdingen was generaal *Falcon* op Madrid afgegaan, doch op weg derwaarts bij het vernemen van den stand van zaken weder teruggekeerd. Sommigen zeggen, dat hij naar Frankrijk is geweken.

Uit Valencia zijn de tijdingen vrij gunstig. In den morgen van den 17. verzamelden zich hier en daar eenige groepen en bemerkte men voorteekenen van eene manifestatie. Oogenblikkelijk werden de noodige maatregelen genomen om de troepen op de beste wijze te plaatsen, en eene proklamatie werd aangeplakt welke te weeg bragt dat de groepen uiteengingen, waartoe de telegrafiesche depeche uit Madrid, de overwinning der regering berigtende, niet weinig bijdroeg. Deze proklamatie was van den volgenden inhoud:

„Inwoners van Valencia! Ik acht het mijn pligt uwe aandacht op uwe eigene belangen te vestigen, en alle illusiën te verdrijven, welke dwaalbegrippen bij u zouden kunnen te weeg brengen.

„Orde, Valencianen! orde, tot elken prijs!

„Zoo gij de openbare rust tracht te verstoren; zoo gij, gehoor gevende aan trouwelooze inblazingen, doof blijft voor mijne vaderlijke raadgevingen, zal oogenblikkelijk de strengste kastijding u overtuigen, dat uwe overheden geneigd zijn tot elken prijs de orde te handhaven, en om dat doel te bereiken, geen middel, hoe krachtig ook, ongebruikt laten, en niemand ontzien zullen.

„Dat is het vaste besluit van uw burgerlijk bestuur.”

De rust is geen oogenblik gestoord.

DUITSCHLAND.

WEENEN 22 Julij.

Bij een keizerlijk bevel, is het Neder Oostenrijksche maat- en gewigt-stelsel in het hertogdom Silesiën als alleen wettiglijk verklaard.

Het huwelijk is dezer dagen voltrokken van den markies *Max. Crarriani*, te Mantua, met *Isabella*, dochter van de hertogin *van Berry* en den graaf *Lucchesi-Palli*.

BERLIJN 24 Julij.

Over Spanje schrijft onze half-officieële *Zeit*. heden het volgende:

„*O'Donnell*, volgens zijne staatkundige geloofsbelijdenis een gematigd liberaal, zal bezwaarlijk het spel, dat hij aanvankelijk met eene overwinning bekroond zag, ten einde brengen. Reeds is generaal *Narvaez*, de vertrouweling van koningin *Maria Christina*, na met haar een lang onderhoud gehad te hebben, op weg naar Spanje. Hij zal zoo dringende aanbevelingen aan koningin *Isabella* met zich brengen en naar alle waarschijnlijkheid zoo dringend verwacht zijn, dat hem weldra de vorming van een nieuw Kabinet, in plaats van het provisioneele, dat nu bestaat, zal worden opgedragen. Heeft dit plaats, dan staat eene geheele staatkundige omkeering voor de deur met de intrigue's van *Christina's* gouvernement, die Spanje zoo ongelukkig gemaakt en de revolutie van 1854 veroorzaakt hebben. De Zeit. wijst ten slotte op eene interventie van Frankrijk, waaraan noodzakelijk interventie van Engeland verbonden is.

Volgens berigten uit Londen heeft de kommissie zich bepaald voor de opheffing van den Sondtol verklaard.

TRIEST, Donderdag 24 Julij.

De paketboot van Konstantinopel is alhier aangekomen met berigten uit die hoofdstad tot den 18. Julij. De feesten aan den maarschalk *Pelissier* gegeven, waren zeer luisterrijk geweest. Het gerucht dat er 20,000 Franschen en 10,000 Engelschen in Turkije zouden blijven, wordt weërsproken. De ontruiming ging bestendig voort.

De Europeesche handel wordt met een groot verlies bedreigd, ten gevolge van eene hoogere belasting op buitenlandsche voortbrengselen. Ook de scheepvaart zou aan eene nieuwe tolbelasting in Turkije onderworpen worden.

ENGELAND.

LONDEN, 23 Julij.

H. M. de koningin heeft den graaf *Granville* benoemd tot haren buitengewonen ambassadeur bij den keizer aller Russen, ter gelegenheid van de krooning e Moskou. Sir *Robert Peel* begeeft zich ook naar Petersburg en vervolgens naar Moskou, als eerste sekretaris van graaf *Granville*.

Ten opzigte van den Russischen ambassadeur, is de *Morning-Post* verkeerd onderrigt. Lord *Clarendon* heeft op de interpellatie van lord *Malmesbury*, in het Hoogerhuis gezegd, dat de graaf *van Chreptowitsch*, als Russischen ambassadeur, op het laatst dezer maand te Londen zal aankomen, dat het Engelsche gouvernement bekend was met zijn oponthoud

buitenlands, en dat dus daarin niets beleedigends voor Engeland was gelegen.

— 25 *Julij*. Gek. $95\frac{3}{4}$; Sp. 3 pCt. $44\frac{1}{2}$; $1\frac{1}{4}$ pCt $23\frac{1}{2}$; Rusl. 5 pCt. $111\frac{1}{2}$; $4\frac{1}{2}$ pCt. 98; Holl. 4 pCt $97\frac{1}{4}$; $2\frac{1}{2}$pCt. $65\frac{1}{4}$; Sard. 5 pCt. $92\frac{1}{4}$; Braz. $101\frac{1}{2}$.

FRANKRIJK.

PARIJS 24 Julij.

De berigten uit Spanje bevestigen, dat Madrid steeds rustig blijft, en dat de opstand te Barcelona, hoewel nu gedempt, nog heviger was dan die in de hoofdstad.

Ook in dit land hebben eenige hoewel spoedig onderdrukte ongeregeldheden plaats gehad, met name in twee plaatsjes van het kanton van Thouars, en wel ten gevolge van eenige arrestatiën welke gedaan moesten worden, en waartegen zich een gedeelte der bevolking verzette. De komst van 12 gendarmen was echter voldoende om de oproerlingen te doen uiteengaan.

Naar men verzekert zal in het proces der erfgenamen van den heer *Piscatore*, tot eene enquête worden overgegaan der verschillende feiten, welke zijn aangehaald om den waren aard van het huwelijk aan te wijzen.

Te Rio-Janeiro heeft zich eene *centrale kolonisatie-maatschappij* gevormd, met een kapitaal van 8 millioen, met het doel om eerlijke arbeidzame emigranten de vestiging in Brazilië gemakkelijk te maken.

PARIJS, Vrijdag 25 Julij.

De *Moniteur* deelt het berigt mede, dat de Keizer gisteren te Vesoul is aangekomen. Hij heeft een regement kurassiers en eene batterij artillerie, die uit de Krim zijn gekomen, in oogenschouw genomen, en het *Te Deum* bijgewoond, waarna hij des avonds naar Plombières is teruggekeerd.

De Spaansche grenzen van Navarre zijn rustig, doch de provincie Aragon is in vollen opstand. Uit Quinca en andere plaatsen waren de gewapende inwoners opgetrokken, om zich bij de Aragonnezen te voegen. Saragossa is het middenpunt van den opstand.

MARSEILLE, Donderdag 24 Julij.

De paketboot de Cid is van Barcelona alhier aangekomen, welke haven zij den 23. verlaten heeft. Ofschoon in die stad de rust is hersteld, waren de troepen steeds op hunne hoede, en gereed om op het eerste teeken den strijd te hervatten, die 4 dagen geduurd heeft en waarin 1200 menschen gesneuveld of gewond zijn.

De winkels en magazijnen waren gedeeltelijk weder geopend.

Wij hebben hier bij voortduring aanvoer van granen van 't buitenland; onze koren-magazijnen zijn goed voorzien, en de vooruitzigten op den oogst blijven allergunstigst.

ADVERTENTIEN.

⁂ Ondertrouwd:

J. W. VLAMINGH KIEBERT

en

S. W. BLOM.

Utrecht, 25 Julij 1856.

⁂ Voorspoedig bevallen van eene *DOCHTER* H. HORST, geliefde Echtgenoot van

P. A. VAN TOORENENBERGEN,

Barneveld, 23 Julij 1856. Predikant.

⁂ Heden overleed — na eene ongesteldheid van slechts weinige dagen — de Hoog Welgeboren Heer W. J. A. VAN ROMONDT, in den ouderdom van ruim 57 jaren.

Den Huize *Schoonoord*, gemeente Zeyst,

22 Julij 1856.

PARK TIVOLI.

⁂ Op Zondag den 27. Julij 1856, des namiddags ten 7 ure, **Groot Militair Harmonie-Koncert.**

Kinderen 15 Cents ieder.

De Ondernemer,

J. WOLTERS.

Salon des Variétés.

van P. BOAS EN N. JUDELS,

staande met de nieuwe groote Schouwburgtent op de Neude.

Heden ZATURDAG 26 JULIJ,

LOURENS JANSZOON COSTER.

Nieuw groot Melodrama in 3 tijdvakken; met nieuwe decoratien en Costumes.

Na hetzelve:

DE MAGT VAN EEN OMGEVALLEN ZOUTVAT.

Nieuwe vrolijke Vaudeville in Een bedrijf.

Aanvang $8\frac{1}{2}$ *ure.* BOAS & JUDELS.

Utrechtsche Schouwburg.

⁂ Met toestemming van het Hoofd van het Plaatselijk Bestuur, zal door het personeel van den Amsterdamschen Stads-Schouwburg, onder direktie van **J. EDUARD DE VRIES**, gegeven worden

heden ZATURDAG 26 Julij,

TOT ZEKERE SLUITING van het TOONEEL:

DE KRANTENJONGEN,

OORSPRONKELIJK DRAMA in vijf bedrijven, naar aanleiding van den beroemden Roman van dien naam.

NOOIT ALHIER VERTOOND.

GEVOLGD DOOR:

DE ZEEKAPITEIN EN ZIJNE VROUW,

BLIJSPEL met zang in één bedrijf, naar het Fransch, door den Heer P. A. MANUS.

Aanvang ten **half acht** ure precies.

PRIJZEN DER PLAATSEN: Boven-Loge *f* 2,00. Beneden-Loge *f* 1,50. Parquet *f* 1,30. 1e Amphitheater *f* 1,20. Parterre *f* 1,00. 2e Amphitheater *f* 0,65. Gaanderij *f* 0,40.

Heeren militairen in UNIFORM *half geld.*

De Plaatsen kunnen besproken worden aan den Schouwburg van 11—3 ure.

Zaal naast den Schouwburg.

⁂ Op Zaturdag den 26. Julij 1856, des namiddags ten 1 ure, **Matinée Musicale,** en ten $9\frac{1}{2}$ ure **Groot Concert,** te geven door het Orchest van den Heer J. EDUARD STUMPFF, te Amsterdam.

En na het eindigen van het Concert **Bal.**

Entrée voor het Matinée 50 Cts. de persoon.

" " " Concert 1 Guld. " "

N. B. H. H. Abonnés van het *Park Tivoli*, op vertoon van het *diploma*, Entrée voor het Matinée 25 Cents de persoon.

De Ondernemer,

J. WOLTERS.

⁂ Het Collegie van het Gemeeneland des Wijkschen Geregts zal, op Woensdag den 30. Julij 1856, des namiddags ten 1 ure, op het stadhuis te Wijk bij Duurstede, in het openbaar aanbesteden:

Het maken van een gedeelte weg in het Gemeeneland, genaamd de Wijkersloot, ter lengte van p. m. 4000 ellen, bestaande in het aanleggen der Aardenbaan en daarna in het bezanden van dezelve.

Aanwijzing zal gedaan worden op Dingsdag den 29. Julij 1856, des voormiddags ten 11 ure, zich daartoe aanmeldende op het stadhuis te Wijk bij Duurstede, alwaar het bestek en de monsters Lekzand dagelijks, van des voorm. 10 tot des namiddags 3 ure, ter lezing en bezigtiging voorhanden zijn.

Wijk bij Duurstede, 22 Julij 1856.

Het Collegie voornoemd,

C. FOCK, President,

W. A. A. HUYGENS, Secretaris.

⁂ Publieke verkooping van PAARDEN en RIJTUIGEN, te Loenen aan de Vecht, voor den stal van den Logementhouder *H. Roos*, op Donderdag den 21. Augustus 1856, des voormiddags ten 11 ure, ten overstaan van den te Loenen residerenden Notaris ERNST VAN BEUSEKOM Enz., te weten: Een span goed aan den weg loopende bruin Langstaart MERRIEPAARDEN, modieuse RIJTUIGEN, als: Drowsky-Victoria, Tilbury, Barouchette, Tentwagen en anderen, Narrenslede, Tuigen, Stalgereedschappen en een gedresseerden JAGTHOND.

Alles des morgens vóór de verkooping afgenommerd te bezigtigen.

SLIJM- en MAAGPILLEN.

⁂ Deze **PILLEN,** die sinds vele jaren met het beste gevolg tegen de **slijm** en als **maagversterkend** gebruikt worden, door hare zachte werking **de Spijsvertering zeer bevorderen,** bijzonder goed tegen de **gal** en zeer **zacht laxerend** zijn: zijn tegen $32\frac{1}{2}$ cent het Doosje, met berigt van het gebruik, verkrijgbaar door tusschenkomst van de Heeren:

Amersfoort, *G. C. v. d. Roemer.*	Nijmegen, *F. van Pelt.*
Amsterdam, *Ruijs en Weissenbruch*, Apoth. Bloemmarkt.	Rotterdam, *van Santenkolff*, Apoth. Korte hoofdsteeg.
Arnhem, *W. F. Verster.*	Utrecht, *L. J. Grootendorst*, vroeger *Milsue*, buiten de Waardpoort.
Culemborgh, *M. H. v. d. Meer.*	Veenendaal. *J. Detman.*
Deventer, *G. J. Arenst.*	Wijk bij Duurstede, *W. Stramrood.*
Dordrecht, *H. J. Giltay.*	
's Gravenhage, *J. Visser en Zoon*, Apoth. Spuistraat.	

⁂ DE PILLEN VAN HOLLOWAY zijn onwaardeerbaar voor *borstkwalen* en *longziekte*. *Jan Meijer*, te Paramaribo, bevond zich voor ruim 7 maanden in eenen beklagenswaardigen toestand; zijne longen waren, volgens verklaring der geneesheeren bijna geheel verteerd, en hij was zoo uitgeteerd, dat als het ware geene zweem van vleesch meer aan hem te zien was, en zijn hoest was onlijdelijk. Thans heeft hij aan den Professor *Holloway* geschreven, dat hij, na dezelfs pillen gedurende bijna twee maanden te hebben gebruikt, zich volmaakt gezond bevindt.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: Doosjes Pillen à *f* 0,80, *f* 1,85, *f* 3,00, *f* 6,75, *f* 13,50, *f* 20,50. Potjes Zalf à *f* 0,80, *f* 1,85, *f* 3,00, *f* 13,85, *f* 20,95.

Zijn op *franko* aanvragen à kontant te bekomen bij L. J. GROOTENDORST, te Utrecht, bij G. C. T. VAN DE ROEMER, te Amersfoort, en bij J. STRAATMAN, hoofddépôthouder te 's Bosch, alsmede te Londen, Strand, 244; en New-York 80 Maiden Lane. HOLLOWAY's etablissement.

Marktberigten.

Amsterdam, 25 Julij. Tarwe lager afgestaan; 126 ℔ o. en n. Pools. *f* 560; 128 ℔ Wismar *f* 480.

Rogge slap, maar gerijven nog tot vorige prijzen afgedaan; 120, 122 ℔ Pruiss. *f* 297, *f* 304; 122, 124 ℔ Pomm. *f* 302, *f* 305; 119 ℔ Holst. *f* 283; 115 ℔ Inl. *f* 282.

Garst *f* 5 hooger; 109 n. Deens. *f* 240; 115 ℔ j. dito *f* 261; 104 ℔ v. w. 220. — Boekweit tot onveranderden prijs, 116 ℔ Holst. *f* 340.

Schiedam, 25 Julij. Granen. Rogge verkocht: 148/9 ℔ Werder *f* 297 kt. Garst, 128/9 ℔ Libau *f* 205 8/w.

Moutwijn per Ned. vat zonder fust *f* 27,50, Jenever id. *f* 28,00, Amst. proef *f* 29,25 zonder de belasting.

Arnhem, 25 Julij. Nieuwe Weit van *f* 15,50 tot *f* 19,00; Rogge van *f* 10,50 tot *f* 11,25; Boekweit van *f* 12,00 tot *f* 12,30; Garst van *f* 7,00 tot *f* 7,50; Vriesche haver van *f* 4,00 tot *f* 4,50; Paardeboonen van *f* 8,00 tot *f* 8,50. Aardappelen van *f* 1,80 tot *f* 2,20 het Ned. mud. Boter van *f* 0 84 tot *f* 0,96 het Ned. pond.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

Julij.	Uur	Wind- rigt	Wind- kr	Barom. bij 0°	Ther. F	Afwijk d. temp	Vochtigh	Gev. regen	Aanmerkingen.
			N. Q						
25	2	w.	2 0	757.58	66.0	— 3.1	0.92	7.8	Zw. bewolkt. *)
	10	w.	1.5	59.82	58.8		93	0.2	Idem.
26	8	w.	1 0	62.18	64.0		78	0	Ligt bewolkt.

*) Van 10 tot 11 en van 1 tot 2 ure onweer, bij het eerste vielen eenige groote hagelsteenen.

PRIJZEN DER EFFEKTEN.

AMSTERDAM 25 Julij 1856.

NEDERLAND.					
Werkel. Schuld . . .	$2\frac{1}{2}$	pCt.	$64\frac{9}{16}$	$64\frac{5}{8}$	$64\frac{5}{8}$
dito dito	3	"	$75\frac{7}{8}$	76	76
dito dito	4	"	$95\frac{1}{16}$	$95\frac{1}{8}$	$95\frac{1}{8}$
Handelmaatschappij .	$4\frac{1}{2}$	"	132	135	134
Oost-Indische Leening	4	"	$94\frac{5}{16}$		
Aand. Rijn-Spoorweg	$4\frac{1}{2}$	"	100		
RUSLAND.					
Oblig. bij *Hope en Co.*	5	"	$103\frac{7}{8}$		
Obligat. 1828 & 1829	5	"	$102\frac{1}{2}$		
Certifikat. 1831 & 1833	5	"	93		
Certifikaten 1840. . .	4	"	$86\frac{3}{8}$	$86\frac{1}{2}$	–
dito Adm. te Lond.	$4\frac{1}{2}$	"	97		
Cert. van Assign. . .	6	"	$65\frac{7}{8}$		
SPANJE.					
Obligatien	$1\frac{1}{4}$	pCt.	$24\frac{11}{16}$	$23\frac{7}{8}$	$23\frac{13}{16}$
dito	3	"	45		
Binnenl. Schuld . . .	3	"	$38\frac{7}{16}$	$38\frac{3}{4}$	$38\frac{13}{16}$
Bewijzen Koepons . . .			6	$6\frac{1}{16}$	
OOSTENRIJK.					
Oblig. bij *Goll en Co.*	5	pCt.	$82\frac{1}{2}$		
Oblig. Metaliek . . .	5	"	$78\frac{3}{8}$	$78\frac{5}{8}$	$78\frac{5}{8}$
Oblig. N.	5	"	$85\frac{3}{4}$	86	$85\frac{15}{16}$
dito dito La B. . . .	5	"	$85\frac{3}{4}$	86	$85\frac{15}{16}$
dito dito	$2\frac{1}{2}$	"	$40\frac{7}{16}$	$40\frac{9}{16}$	$40\frac{9}{16}$
BELGIE.					
Certifik. bij *Rotschild*	$2\frac{1}{2}$	pCt.	$51\frac{11}{16}$	$51\frac{7}{8}$	$51\frac{7}{8}$
PORTUGAL.					
Obligatiën	3	pCt.	$45\frac{3}{8}$	$45\frac{5}{8}$	$45\frac{5}{8}$
AMERIKA.					
Venez. Oblig. 6 pCt., nu	$4\frac{1}{4}$	"	$31\frac{3}{8}$		
Grenada, Oblig. . . .	$2\frac{1}{2}$	"	$19\frac{1}{2}$	$19\frac{5}{8}$	
Mexiko, Obl. 1851 £ 100	3	"	$22\frac{5}{8}$	$22\frac{3}{4}$	

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.

Bijvoegsel bij No. 176 van de Utrechtsche Prov. en Stads-Courant.

PROVINCIALE STATEN VAN UTRECHT.

Zitting van Dingsdag 15. *Julij* 1856.

Tegenwoordig zijn 34 leden; afwezig de heeren *de Beaufort*, *de Loutnr*, *v. d. Poel*, *Hardenbroek*, *v. Nooten*, *v. d. Poll* en *Hartjens*.

De *Voorzitter* deelt mede, dat de heeren *de Louter* en *v. Nooten* hebben te kennen gegeven, dat zij, de eerste gedurende deze week, en de tweede heden en welligt ook morgen, de verg. niet kunnen bijwonen.

Wordt voor kennisgeving aangenomen de mededeeling des voorz. dat de heer *d' Ablaing v. Giessenburg* verklaard heeft, de betrekking van lid der eerste Kamer aantenemen.

Wordt bij monde van den heer *Ackersdijck* verslag uitgebragt omtrent het voorstel van Ged. Staten betreffende den weg van Houten naar den Lekdijk bij het Beusichemsche veer, adviserende dien weg overtenemen voor prov. rekening. — Ter griffie en de behandeling aan de orde gesteld na de reeds aan de orde gestelde punten. Wordt overgegaan tot de voortzetting der beraadslagingen over de wijzigingen in het regl. van orde en wel omtrent art. 26. (Het interpelleren van Ged. Staten).

De heer *Ackersdijck* zegt, dat dit onderwerp, hetwelk in de laatste zitting reeds besproken is, bijzonder zijne belangstelling heeft getrokken; dat hij daarom gepoogd heeft den geest van art. 163 der prov. wet naauwkeurig te leeren kennen; waarvan de uitslag is, dat de wijziging, gelijk zij is voorgesteld, z. i. niet behoort te vervangen het art., maar behoort te zijn een toevoegsel. De wet bepaalt, dat Ged. Staten aan de Staten-verg. verantwoordelijk zijn en verpligt inlichtingen te geven; datzelfde, zegt Spr., is bepaald omtrent burg. en weth. jegens de gemeenteraden; en nu vraagt hij, hoe is die bepaling tot nog toe in toepassing gebragt? Als hij verschillende reglementen van orde naslaat, vindt hij bijna in allen een gelijkluidend art., inhoudende „dat in geval een lid verlangt vragen voor te stellen, omtrent een onderwerp, dat niet in behandeling is, het daartoe verlof moet hebben van de vergadering, en dat Gedeputeerden daarop of dadelijk of in eene volgende verg. inlichtingen verschaffen." De bepaling nu voorgesteld, vond hij nog in geen ander reglement opgenomen. Hij houdt zich evenwel overtuigd, dat het bezwaar, door Ged. Staten op den voorgrond gesteld, werkelijk bestaat. Volgens de wet zijn zij verpligt zich te verantwoorden en inlichtingen te geven, en bij weigering kunnen zij van hunne funktiën ontslagen worden; en nu heeft men het bewuste art. 26 beschouwd als in dat geval voorziende, terwijl het zulks in der daad niet doet. Dat Ged. Staten bij weigering om op vragen *van een lid* te antwoorden, zouden kunnen worden vervallen verklaard van hunne funktien, is in het regl. van orde niet gezegd; en het zou ook zeer mogelijk zijn, dat Gedep. Staten, zoo zij de vragen door een lid voorgesteld, niet beantwoordden, volkomen in hun regt waren. De radaktie van art. 26, zegt Spr., houdt dit ook in, want er staat „des verkiezende", dus alleen, als zij er geen bezwaar in vinden. De omstandigheid, dat een lid verlangt vragen te doen, hangt wel zamen met art. 163 der prov. wet, maar is niet de toepassing daarvan. In alle wetg. verg., zegt Spr., is aangenomen, dat de leden inlichtingen kunnen vragen; maar het is eene geheel andere zaak, dat het weigeren van inlichtingen aanleiding zou kunnen geven tot het ontslag; dat zijn niet de vragen van een lid, maar het moeten vragen zijn, waarop de verg. een antwoord verlangt. Dat het art. niet in dit geval voorziet, blijkt ook daaruit, dat het alleen spreekt van een onderwerp dat niet aan de orde is; en dit is juist omdat het niets is dan een reglem. van orde, het bepaalt geene regten. Is het onderwerp in diskussie, dan vraagt men aan ged. Staten inlichtingen, doch men kan ook belang stellen in eene vraag omtrent een onderwerp dat niet aan de orde is, en om de orde te verbreken, heeft men het verlof der verg. noodig; maar men doet die vragen met niet meer regt dan te midden der diskussie, en zijn zij van dien aard, dat ged. Staten zwarigheid vinden om ze te beantwoorden, dan zijn zij hiertoe niet verpligt. Nu is het een geheel ander geval, dat iemand het voorstel doet, om betreffende zeker punt Ged. Staten ter verantwoording te roepen, dan zegt hij, komt het er niet op aan, of het betrekking heeft op de zaak in behandeling; zulk een voorstel is geen incident, maar hoofdzaak. Men heeft waarschijnlijk, zegt Spr., in het reglem. van orde daaromtrent geene bijzondere bepaling gemaakt; het is een geval, dat niet ligt zal voorkomen, en mogt het voorkomen, dan was daarin voorzien in het art. waarin gezegd wordt, „als iemand het voorstel doet enz." Verlangen evenwel ged. Staten, dat dit geval in het reglem. voorzien worde, dan heeft Spr. daartegen geen bezwaar, en meent men, dat het geen voorstel is gelijk alle andere voorstellen en dat het op eene andere wijze moet geschieden, dan heeft dit ook geen bezwaar. Zulk een voorstel kan geschieden, of het onderwerp aan de orde is of niet, want is het van zoo overwegend belang, dat het altijd aan de orde moet gebragt worden. Men moet dus, volgens Spr., behouden wat in art. 26 staat, hetgeen alleen is een middel, om de orde te bepalen. Maar als iemand wil voorstellen, dat de verg. van Ged. Staten verantwoording of inlichtingen zal vragen, dan is het eene ernstige zaak, die wel overwogen mag worden en waarop een besluit der verg. moet komen, en als de verg. het aanneemt, dan wordt de vraag namens de verg. gedaan en behoort er antwoord te worden gegeven, want de verg. heeft regt een antwoord te vorderen. Wordt die beschouwing gedeeld, dan stelt Spr. als amendement voor, art. 26 te behouden gelijk het is, doch daarop te laten volgen het voorstel der komm. eenigzins gewijzigd, omdat het z. i. niet moet beperkt worden tot zaken die niet aan de orde zijn, maar ook uitgestrekt tot zaken die wel aan de orde zijn, waarom hij dan de eerste alinea in dier voege zou willen wijzigen, dat indien een lid verlangt, dat van wege de verg. verantwoording of inlichtingen van Gedep. Staten worden gevraagd, het daartoe schriftelijk het voorstel doet met opgave der vragen, welke naar zijn oordeel behooren te worden gedaan, en dan de 2e en 3e alinea te behouden, gelijk de komm. ze heeft voorgesteld, als wanneer het art. zal sluiten op de instruktiën van Ged. Staten.

De heer *G. Verloren* merkt op, dat, als art. 26 zou worden overgenomen als het thans is, de woorden „des verkiezende" niet dien zin zullen hebben welke de vorige Spr. er aan hecht. Heeft hij den heer *Ackersdijck* wel begrepen, dan zouden de woorden „des verkiezende" behooren te blijven. — voor het geval dat gedep. Staten niet mogten verlangen of redenen mogten hebben om niet te antwoorden, waartoe zij niet genoodzaakt zullen zijn; is dat de strekking, dan gelooft Spr., dat de zin en de beteekenis van die woorden meer slaat op de woorden „dadelijk of in eene volgende zitting," en zij niet hebben de beteekenis, welke zij volgens 't gedaan voorstel moeten hebben.

De heer *Ackersdijck* zegt, dat wanneer de punktuatie anders was, de woorden zouden beteekenen wat de heer *Verloren* zegt, doch taalkundig hebben zij den zin dien Spr. er aan geeft. Zoo er echter twijfel is, ziet Spr. geene moeijelijkheid om dit nog duidelijker te maken, want hij stemt toe, dat het antwoord op de vraag om inlichtingen van een lid niet verpligtend is. Spr. gelooft dus dat hierin geen zwarigheid is, en dat de woorden behooren te beteekenen, dat het vrijgelaten wordt te antwoorden of niet.

Den heer *v. Hoytema* komt het voor, dat de opmerking van den heer *Verloren* juist is, en de heer *Ackersdijck* daaraan voldoen kan door de komma achter „Staten" weg te laten, en vervolgens achter „*des verkiezende*" eene komma te plaatsen en daarna te lezen „*hetzij dadelijk*, *hetzij* enz."

De heer *Ackersdijck* verklaart zich bereid tot wijziging van zijn amendement in dien geest, dat achter „des verkiezende" eene komma volgt en daarna „hetzij dadelijk enz."

De heer *v. Hoytema* merkt op, dat de komma achter „Staten" moet worden weggelaten.

De heer *Ackersdijck* vereenigt zich hiermede.

De heer *Kien* had gedacht, dat het eerste gedeelte waaromtrent een voorstel gedaan wordt, eene zaak was, die ongeregeld zou kunnen blijven; Spr. acht het niet noodig, dat het regl. van orde eene bepaling bevat waarbij voorzien wordt in het geval, dat *een lid der Vergadering een vraag tot Gedep. Staten wenscht te rigten*; doch hij wil wel aannemen, dat als het onderwerp *vreemd is aan de orde* er welligt in het regl. van orde eene voorziening zou kunnen noodig zijn, en zal zich er daarom niet tegen verzetten als de verg. het goed acht dat ook voor dat geval eene bepaling worde opgenomen, maar hij gelooft het dan ook beter, dat de tweede zaak geheel afzonderlijk wordt behandeld, dat b. v. het eerste geval in art. 26 en het tweede in een volgend art. voorzien worde, hetgeen hij niet gemerkt heeft, dat het denkbeeld van den heer *Ackersdijck* was. Wat het eerste geval betreft, geeft Spr in bedenking, daar de bepaling alleen voorziet in de omstandigheid, dat niet *in den loop der diskussien* een lid vragen verlangt te rigten, maar *over een onderwerp*, *dat niet aan de orde is*, en daarvoor alzoo de toestemming der verg. noodig, is of niet zou moeten wegvallen „tot het doen der vragen" hetgeen zou kunnen doen denken, dat de vergad. bekend moet zijn met de vragen, terwijl Spr. zou meenen, dat er dan alleen verlof noodig was om inlichtingen te vragen. Spr. zou dus meenen, dat het art. moest luiden: „als een lid over een bepaald onderwerp, vreemd aan de orde van den dag, inlichtingen verlangt te vragen, heeft hij het verlof der vergad. noodig."

De heer *Ackersdijck* ziet hierin geen groot bezwaar, doch zou de voorkeur geven aan de tegenwoordige redaktie, juist om het geval, waarvan de voorgaande Spr. bij eene vroegere gelegenheid melding maakte, dat het namelijk denkbaar was, dat er ongepaste vragen gedaan werden en de Voorz., in plaats van die te beantwoorden aan de verg. kon voorstellen, of zij het niet beter vond daarover niet te spreken, waardoor dergelijke onoverdachte vragen dadelijk ter zijde konden gesteld worden. Spr. verzet zich overigens niet tegen het amendement.

Den heer *Kien* komt het voor, dat de verg. zich niet bemoeijen moet met die vragen en daaraan geen goed- of afkeuring schenken, maar voorloopig over het algemeen slechts de vraag goedkeurt, of iets ter tafel zal worden gebragt, dat op het oogenblik vreemd is aan de orde.

De heer *v. Hoytema* stelt zich voor, dat, gelijk de heer *Ackersdijck* zijne wijziging nu heeft voorgedragen, het 1. art. toch nog aanleiding geeft tot bezwaar, want de heer *Kien* heeft teregt gezegd dat er geen kennis behoeft genomen te worden van hetgeen er gevraagd wordt, want weet men dit, dan spreekt men over de vragen zelven en geraakt men op een ander standpunt, waar het de verantwoordelijkheid van Gedep. Staten geldt, terwijl de zaak alleen moet zijn ter verantwoording van het lid dat de vragen doet. De regeling is alleen, dat het is eene zaak vreemd aan de orde, maar de verg. moet het onderwerp niet kennen. Spr. zou dus zijn voor de weglating door den heer *Kien* voorgesteld.

De Heer *Kien* deelt niet in de zienswijze van den heer *v. Hoytema*; z. i. moet de verg. wel weten den aard en het onderwerp; wenscht een lid inlichtingen te vragen dan, dunkt hem, moet het lid zeggen, ik verlang inlichtingen te vragen omtrent een bepaald onderwerp, hetgeen ook is uitgedrukt in het eerste gedeelte; b. v. een lid verlangt inlichtingen te vragen omtrent den weg van Schalkwijk, dan zal de verg. zeggen, neen, daartoe is morgen of overmorgen gelegenheid, maar de verg. moet het onderwerp beoordeelen, op het noodig en nuttig is, deswege inlichtingen te vragen; wat echter de vraag betreft, komt het Spr. voor, dat die geheel moet worden overgelaten aan hem die het verlof bekomt.

De heer *v. Hoytema* zegt, dat het oude art. gesteld is in het denkbeeld dat het eene verantwoording zou bevatten ingevolge art. 163 der prov. wet en vraagt waar nu de grens zou zijn als men het onderwerp in het voorgestelde amendement moet opgeven. Er zijn, zegt Spr. in de vorige verg. vragen aan Ged. gerigt betreffende de zaak van Kockengen, en als nu het denkbeeld prevaleert dat een lid vragen doet aan Ged. Staten en de vergadering kennis neemt van het onderwerp in het algemeen, dan weet toch ieder van de leden, als het onderwerp genoemd is, wat het beteekent, en weet men dat, dan betreft het de verantwoordelijkheid van art. 163 en zou dus door art. 26 eene vraag op het tapijt gebragt kunnen worden van het hoogste belang, en willen Ged. Staten dan niet antwoorden, dan zou eene vraag omtrent een belangrijk onderwerp, dat de vergadering bekend is en waaromtrent zij het noodig oordeelt, dat vragen gedaan worden, niet beantwoord worden. Dit art., zegt Spr. is gesteld in het denkbeeld, dat het de verantwoordelijkheid regelt, en het komt hem voor, dat dit nu moet blijven en dat andere leden de verg. niet saisisseren kunnen omtrent iets wat zoo is opgekomen; is het voorstel niet aan de orde van den dag, dan moet de vergad. verlof geven dat het gedaan worde, meer niet.

Den heer *v. Beeck Calkoen* komt het duidelijker voor, dat in het 1e art. van den heer *Ackersdijck* gewezen wordt op art. 163 der prov. wet. Overigens, zegt Spr., kunnen zich twee gevallen voordoen, het antwoord wordt gegeven, of niet, in het 2e geval is altijd iets onaangenaams; is de zaak van genoegzaam belang, dan maakt de vergad. gebruik van haar regt om zelve die inlichtingen te vragen, maar het andere kan aanleiding geven tot een onaangenamen indruk, zonder tot iets nuttig te zijn. De praktijk heeft niet geleerd dat het noodig is daaromtrent eene bepaling te maken; elk lid moet, naar Spr. voorkomt, geacht worden geregtigd te zijn inlichtingen te vragen omtrent zaken tot de provincie behoorende. Spr. wenscht zoo veel mogelijk openbaarheid in alle zaken gebragt te zien, en vertrouwt dat van den kant van gedep. Staten nooit iets geschieden zal, dat het daglicht niet mag zien.

Den heer *Menso* komt het voor dat het art. door de Komm. voorgedragen aan het doel dat men zich heeft voorgesteld beantwoordt. Spr. meent te mogen vragen, wat moet geregeld worden, en het antwoord daarop is, de betrekking der verg. tot Gedep.; en waaruit ontleent de verg. aanleiding, om die betrekking te regelen? Op geen anderen grond dan op art. 163. Spr. meent, dat het vastgestelde regl. ook die bepaling op het oog heeft en het dus gegrond is op hetgeen gewenscht wordt, maar Spr. gelooft ook dat men kan aannemen, dat het slecht geregeld was. Het komt hem voor, dat de bevoegdheid aan de verg. in art. 163 gegeven, toch iets meer moest beteekenen, dan vragen, die ieder lid zou goedvinden te doen. Hij gelooft, dat als de verg. vragen wil doen, zulks moet geschieden met kennis van zaken en daarom heeft de komm. eene bepaling wil-

en maken voor art. 163, en nu is de vraag, of er meer noodig is, dan daarbij wordt voorgesteld. De wet, zegt Spr., kent de verg. het regt toe tot het doen van vragen, betrekking hebbende tot die onderwerpen, welke aan Gedep. zijn opgedragen en neemt men nu aan, dat het art. van het regl. van orde daartoe niet voldoende is, dan moet men het verbeteren en in de plaats stellen, wat de komm. heeft voorgesteld alleen met het oog op art. 163, en dan zal ook zijn uitgemaakt, of Gedep. aan een lid verpligt zijn te antwoorden, of dat zij verantwoordelijk zullen zijn aan de verg., moeten zij aan de verg. antwoorden, dan moet ook de verg. vragen, en Spr. gelooft, dat het voorstel daarin voorziet; in het regl. van orde eene bepaling vast te stellen omtrent een ander geval vindt geen grond in de wet en zou aanleiding kunnen geven tot zekere onaangenaamheid, en dat in het regl. van orde op te nemen komt Spr. dus bedenkelijk voor, waarom hij zou meenen, dat art. 26 moest vervallen en vervangen worden door het voorstel der komm.

De heer *Kien* wijzigt nu zijn amendement in dier voege, dat weggelaten worden de woorden, „tot het doen van vragen", en in de plaats daarvan gesteld, „daartoe."

De heer *H. Verloren* geeft in bedenking, dat het nu nog niet duidelijk genoeg is, want „daartoe" is: „het verlangen van inlichtingen." Vragen en verlangen, zegt Spr., zijn twee verschillende zaken. Vragen staat niet in art. 26 en dus zou het moeten wezen, „tot het vragen der inlichtingen."

De heer *Ackersdijck* vereenigt zich nu ook met de wijziging van den heer *Calkoen*, betreffende de aanhaling van art. 163 der prov. wet.

De heer *Kien* wijzigt nu zijn amendement in dier voege, dat het luidt: „indien een lid ten aanzien van een bepaald onderwerp, dat vreemd is aan de orde van dag, inlichtingen verlangt te vragen, heeft hij daartoe het verlof der verg. noodig."

Wordt alsnu na eenige diskussie, betreffende de volgorde der in stemming te brengen wijzigingen, gestemd over het nieuw art. van den heer *Ackersdijck*, hetwelk wordt aangenomen met 33 tegen 1 stem. Tegen heeft gestemd de heer *v. Beeck Calkoen*, waarna de beide wijzigingen op art. 26 zonder hoofdelijke omvraag worden aangenomen en dat art. met 25 tegen 9 stemmen goedgekeurd. Tegen hebben gestemd de heeren *Menso*, *v. Beeck Calkoen*, *Huydecoper*, *Broers*, *Harmsen*, *v. Hoytema*, *v. Asch v. Wijck* en *Boer*.

De zitting wordt hierop gedurende een kwartieruurs geschorst.

De werkzaamheden hervat zijnde, worden de wijzigingen op art. 31, 36 en 37 zonder omvraag goedgekeurd, en komt in behandeling die op art. 41, betreffende den tijd, dat de afdeelingen zullen getrokken worden en het voorstel, dat Ged. Staten niet gelijkelijk onder de afdeelingen zullen worden verdeeld.

De heer *Menso* vraagt, of het 2e lid behouden is.

De *Voorzitter* zegt, dat de komm. voorstelt, dat art. te behouden, doch meent, dat de laatste alinea zou kunnen vervallen.

Den heer *Ackersdijck* schijnt het toe, dat het voorstel van gedep. Staten zeer aannemelijk is. Telkens, zegt Spr., wordt voor de afdeelingen getrokken en worden den voorzitters en ondervoorzitters benoemd, zonder eenig nut. Het 2e gedeelte van het art. zou Spr. echter verlangen te behouden, wijl gedep. Staten het meest in de gelegenheid zijn de afdeelingen voor te lichten. Wat hem betreft, zou Spr. dus voorstellen, de 1ste alinea aan te nemen, zoo als zij door gedep. Staten is voorgesteld, en de 2de te behouden zoo als zij is.

De heer *G. Verloren* ondersteunt het voorstel van den heer *Ackersdijck* op dien grond, dat, als gelijk tot hiertoe plaats had, er voor Gedep. Staten afzonderlijk wordt getrokken voor de afdeelingen, zij meer verdeeld worden in de verschillende sektiën. Worden zij gelijk gesteld met de leden der Staten, dan geschiedt die trekking gemeenschappelijk met alle leden, als wanneer in eene sektie alle gedep. kunnen komen, en de anderen het door hen te verstrekken licht niet kunnen verkrijgen. Het 1e gedeelte zou Spr. ook willen behouden; wanneer het geval zich voordoet, zegt hij, dan kan ook getrokken worden en er wordt niet noodeloos tijd verspild.

De heer *v. Beeck Calkoen* zou zich vereenigen met het denkbeeld der komm. om Ged. Staten te laten lezen gelijk de andere leden, en zou de laatste alinea van art. 41 willen doen vervallen.

De heer *v. Hoytema* is tegen het voorstel van Ged. Staten. Het beginsel, zegt Spr., is reeds in eene vorige verg. besproken, en hij vreest dat als er niet dadelijk afdeelingen worden getrokken, men later tegen de moeite zal opzien, en de zaak liever aan eene Komm. verzenden. Wat het 2. punt aangaat, acht Spr. het noodzakelijk, dat in iedere afdeeling, twee leden van Gedep. Staten aanwezig zijn, tot het geven van de noodige inlichtingen. Spr. zou dus Gedep. Staten afzonderlijk willen laten loten.

De heer *v. Asch v. Wijck* zegt, dat, wat aangaat het 1. punt, de heer *v. Hoytema* de juiste reden heeft doen kennen welke de Komm. heeft genoopt om voor te stellen het artikel niet te veranderen. In overeenstemming met de meening der Komm. dat een meerder gebruik van de afdeelingen wenschelijk is, heeft zij het beter geoordeeld te volgen, wat tot dusverre in acht was genomen. Het motief om het 2. lid weg te laten, was, zegt Spr., voornamelijk, dat gelijk de ondervinding geleerd heeft, Gedep. Staten die in de afdeelingen zitting nemen als Ged. Staten, zich dikwijls in eene minder aangename positie bevinden. Men verlangt van hen alle mogelijke inlichtingen en zij zijn uit den aard der zaak niet altijd in staat die allen te geven. Daarenboven, zegt Spr., verwacht men, dat als er een voorstel van Gedep. Staten uitgegaan, in de afdeelingen wordt onderzocht, de leden van Ged. Staten, die als zoodanig in de afdeelingen zitting hebben, dat voorstel zullen verdedigen; en evenwel laat zich het geval denken, dat een of ander lid van Gedep. zich niet heeft vereenigd met de voordragt, en dan worden die leden in de moeijelijke positie gebragt, om of niettegenstaande zij het welligt er niet eens mede zijn, de voordragt te verdedigen, of als het ware hunne kollega's af te vallen en aanleiding te geven tot het vermoeden als of er groote verdeeldheid in het koll. van gedep. Staten bestond. Ten slotte, zegt Spr., in de vergadering der Staten staan de Gedep. met de andere leden gelijk; dáár zijn zij geen leden van Gedep. Staten meer; als nu de verg. der Staten zich bij loting in 3 afdeelingen verdeelt, kan er geen grond zijn, waarom voor een gedeelte dier verg. afzonderlijk en op eene andere wijze zou moeten worden geloot dan voor het overige gedeelte.

De heer *Ackersdijck* zegt, dat men door de wijziging nog minder inlichtingen ontvangen zou dan vroeger, en wat betreft de moeijelijke positie, waarin gedep. Staten komen, zegt Spr., dat men van gedep. Staten niet zal vragen dat zij in de afdeelingen eene voordragt verdedigen, maar wel, dat zij ophelderingen zullen geven. Zoo men veronderstelde, dat dit verwacht werd, vraagt Spr., of het bij de gewijzigde trekking van gedep. Staten minder het geval zoude zijn. Wat betreft het aangevoerde, dat men om de moeite der trekking de behandeling in de afdeelingen geheel zou achterwege laten, zegt Spr., dat men toch, eenmaal die moeite nemen moet, en dat hij het toch, liever dan het dikwijls te doen voor niets, beter zou achten, het te doen als het eenig nut zou hebben.

De heer *v. Hoytema* is het, wat het eerst aangevoerde betreft, eens met den heer *Ackersdijck*, en vraagt, of men zich als het aan het toeval wordt overgelaten, niet zal rigten tot gedep. Staten, die daar zitten als leden der Staten, en er is, zegt Spr., geen lid van gedep. Staten, dat dan zeggen zou, ik ben lid der Staten, ik geef geene inlichtingen. Feitelijk zullen de inlichtingen worden gegeven en dan zou het kunnen gebeuren, dat eene afdeeling geene Gedep. in haar midden had. Overigens, zegt Spr., kan er ook geen bezwaar hierin bestaan, want zij weten, dat zij niet ter verantwoording kunnen geroepen worden. Men heeft in de afdeelingen slechts leden, maar niet het geheele kollegie.

De heer *Kien* merkt op, dat als de afdeelingen dadelijk getrokken worden, zulks slechts een oogenblik tijd kost, en moet het later geschieden, dan is dit dikwijls staande de werkzaamheden der vergadering moeijelijk. Wat het andere gedeelte betreft, zegt Spr., dat gedep. Staten hoegenaamd geene verpligting hebben om inlichtingen te geven. Zij zitten in de afdeelingen als gewone leden, en uit het tegenovergesteld begrip leidt men dikwijls een verkeerd argument af. Gesteld, zegt Spr., dat een lid van Gedep. Staten minder in staat is, tot het geven van inlichtingen, door eene of andere omstandigheid, dan zal men klagen over gebrek aan inlichting. Willen Gedep. Staten inlichtingen geven, het is Spr. wel; maar de komm. wenscht juist het denkbeeld tegen te gaan, dat zij in de afdeelingen geroepen zijn anders dan de gewone leden en bepaald om de verlangde inlichtingen te geven.

De heer *Broers* gelooft dat de komm. te angstige bezorgdheid heeft voor gedep. Staten. Zij kunnen, zegt Spr., niet verpligt worden tot het geven van inlichtingen; maar door hunne betrekking zijn zij bij magte die te verstrekken, waardoor zij de beraadslagingen gemakkelijker kunnen maken, behoudens de onafhankelijkheid hunner betrekking, waarin zij op dat oogenblik verkeeren; zij blijven geheel vrij in het uitbrengen hunner stem, bij hetgeen in de sektien is en later in de vergad. zal worden behandeld.

De heer *Menso* zegt, dat, wanneer men zich herinnert, dat in de eerste verg. de afdeelingen gevormd zijn en Ged. Staten toen geloot hebben als gedep. Staten, terwijl zij den volgenden dag benoemd moesten worden, dit eigenlijk toch een bezwaar oplevert. Het kan, zegt Spr., wel zoo geschieden, maar het ware toch mogelijk, dat een hunner niet herbenoemd wierd, Wanneer men dus, zegt Spr., wil loten in de eerste zitting, dan is het rationeel, dat gedep. Staten niet loten als zoodanig.

Den heer *Lagerwey* komt het voor, dat art 41 gelijk het in het oud regl. staat, kan behouden blijven. Het argument van den Heer *Menso* schijnt hem niets afdoende, want in de eerste zitting zijn zij Gedep. Staten en treden eerst den volgenden dag af, althans niet *vóór* de eerste zitting; en wierden zij niet herbenoemd, dan zouden zij, die in hunne plaats kwamen, hen in de afdeelingen moeten opvolgen. Spr. gelooft niet, dat zij daar gemist kunnen worden, en acht hunne voorlichting onontbeerlijk, waarom hij meent, dat het zeer gevaarlijk is het aan het toeval over te laten. Hij gelooft, dat die afdeelingen, waarin zich geene Gedep. Staten bevinden, meer van inlichtingen verstoken zullen zijn dan andere. — Wat betreft het 1. punt acht Spr. het gevoelen der komm. zeer verdedigbaar, en gelooft hij, dat, daar toch reeds is aangenomen, dat de stukken meer in de afdeelingen zullen worden onderzocht dan tot hiertoe het geval was, het noodig is, dat die in de 1. zitting gevormd worden.

De heer *Menso* wijst den vorigen Spr. op art. 59 der prov. wet.

De heer *v. Hoytema* zegt, dat men is uitgegaan van het denkbeeld, dat Gedep. Stat. van opinie verschillen, maar Spr. neemt eens aan, dat zij het eens zijn, hetwelk toch ook mogelijk is; er kunnen dan bv. in ééne afdeeling 6 leden van Gedep. zijn, dan wordt het gevoelen van die afdeeling overheerscht door de stemming van die 6 leden en de vrijheid dier afdeeling bij de stemming of bij het uitbrengen der meening beperkt.

Het voorstel der komm., nu in stemming gebragt zijnde, wordt dat betreffende den tijd der trekking aangenomen met 26 tegen 7 stemmen. Tegen hebben gestemd de heeren *Ackersdijck*, *v. Tuijll v. Zuylen*, *Weijers*, *Story v. Blokland*, *G. Verloren*, *Cordes* en *Jongeneel*, terwijl dat betreffende de niet afzonderlijke looting van Gedep. wordt verworpen met 26 tegen 7 stemmen: Voor hebben gestemd de heeren *Menso*, *v. Beeck Calkoen*, *Harmsen*, *Kien* *v. Voorthuijsen*, *Voortman* en *v. Asch v. Wijck*.

Het door de komm. voorgedragen nieuw art. achter art. 43 wordt zonder omvraag goedgekeurd, gelijk mede art. 44, nadat hierin op aanmerking van sommige leden door de komm. eene kleine wijziging is gebragt.

Komt in behandeling de wijziging op art. 45, betreffende het na de behandeling in de afdeeling nit te brengen verslag.

De heer *Ackersdijck* heeft tegen die wijziging groot bezwaar en acht haar onaannemelijk, om deze reden: de afdeelingen zijn bestemd om van gedachte te wisselen, niet om te beraadslagen en te stemmen. In de afdeelingen is geene meerderheid. Men komt er om zich met de onderwerpen bekend te maken, ten einde de verschillende opmerkingen mede te deelen en te vernemen, die te overwegen en zich op dien weg voor te bereiden om met kennis van zaken in de verg. een gevoelen uit te brengen. Het verslag kan niets anders bevatten, dan den korten inhoud van die opmerkingen. Was er slechts éene afdeeling, dan behoefde er geen verslag te zijn, maar het wordt opgemaakt opdat ook de leden der andere afdeelingen met de opmerkingen bekend zullen worden. Nu stelt men, zegt Spr. ons voor, dat, behalve dit resumé, de komm. een eigen gevoelen uitbrenge, steunende op hetgeen in de afdeelingen gesproken is, en dat strijdt tegen alle beginselen. Verlangt men, dat de komm. een gevoelen uitbrenge, dan moet zij zelve het onderwerp overwegen. De komm. zal slechts kunnen zeggen, het komt ons voor, wij gissen uit die gesprekken, dat dit het gevoelen der meerderheid zijn zal; is dat haar eigen gevoelen niet, dan kan zij geene slotsommen trekken tegelijk uit het vermoedelijk gevoelen der meerderheid in de afdeelingen en uit haar eigen gevoelen. Dat verslag wordt te meer onbruikbaar, als het moet eindigen met een voorstel, dat tot leidraad zou dienen en zal uitdrukken de meening der vermoedelijke meerderheid in de sektiën. Dit acht Spr. in strijd met hetgeen in wetgevende vergaderingen algemeen is aangenomen. Men moet of alleen verlangen te vernemen, wat in de sektien gesproken is, of men moet verlangen een onafhankelijk oordeel, na rijp beraad uitgebragt; maar een gemengd verslag kan geen leidraad zijn. Spr. acht ook het doen van een voorstel ingevolge dit verslag beleedigend voor de ontwerpers der oorspronkelijke voordragt, in den regel de Gedep. Staten. In andere vergaderingen worden de opmerkingen ter kennis der voorstellers gebragt en wordt hun vrijgelaten hun eigen ontwerp daarnaar te wijzigen, maar zoo men in plaats van het oorspronkelijk goed zamenhangend ontwerp een ander stelt, dat op zulke ongelijksoortige gronden is opgebouwd, gelooft Spr. niet dat men tot een goed resultaat zal komen. Is het ontwerp van dien aard, dat men behalve het verslag der sektiën nog een verslag verlangt van mannen die met de zaak bijzonder bekend zijn, dan moet men twee stukken hebben; maar aan de komm. op te dragen haar eigen gevoelen en dat van de sektiën te vereenigen en dien overeenkomstig een nieuw ontwerp te maken, houdt Spr. voor een hoogst ongeschikt voorstel.

Vervolg hierna.

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.